

کتاب سوم
مشوشهشت

درسنامه تار

حامد صالحیان

مرکز موسیقی بنهوون شیراز

سرشناسنامه	: صالحیان، حامد، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	: درسنامه تنبک: کتاب سوم/حامد صالحیان.
مشخصات نشر	: تهران: نشر طراح، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۲ ص. : مصور، پارتیسیون، ۲۹x۲۲ س.م.
فروست	: آموزش موسیقی؛ ۳.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۵۱۶۰-۳۹-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان دیگر: درسنامه تنبک/کتاب سوم: مشق شش هشت.
موضوع	: تنبک - آموزش
	: Zarb -- Instruction and study
	: تنبک -- روش‌های نوازندگی
	: Zarb -- Methods
	: موسیقی برای تنبک
	: Zarb music
	: MT725
رده‌بندی کنگره	: ۷۸۹/۶۵
رده‌بندی دیوبی	: ۱۰۳۶۳۸۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: فیبا
اطلاعات رکورد کتابشناسی	

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس، تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف یا ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۵۱۶۰-۳۹-۲
ISBN 978-622-5160-39-2

نشر طراح

نام کتاب	: درسنامه تنبک/کتاب سوم: مشق شش هشت
مؤلف	: حامد صالحیان
ناشر	: طراح
تیراژ	: ۸۰۰ جلد
نت‌نویسی رایانه‌ای	: حامد صالحیان
طرح جلد و گرافیک	: امیدرضا صالحیان
نوبت چاپ	: اول، زمستان ۱۴۰۴

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

آدرس انتشارات: خیابان انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، ساختمان فروزنده، طبقه دوم، واحد ۵۰۶
آدرس پخش: خیابان انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، ساختمان فروزنده، طبقه منفی یک، واحد ۲۰۸
تلفن: ۷۹۹۹ ۶۶۴۶ و ۱۸۳۲ ۶۶۹۵ و ۱۸۳۱ ۶۶۹۵ - ۰۲۱ فکس: ۳۶۲۶ ۶۶۹۵ - ۰۲۱ همراه: ۳ ۱۱۲ ۱۱۲ ۰۹۱۲

۲۲ درس بیست و دوم صفحه ۶۱

- ۱.۲۲ درک ریتم: دیکته ریتم (بخش سوم)
- ۲.۲۲ بشکن ناخنی
- ۳.۲۲ تمرین بشکن ناخنی
- ۴.۲۲ اتود نوازی: شماره ۱۴
- ۵.۲۲ تک‌نوازی: قطعه‌های ۵۳ تا ۵۶

۲۳ درس بیست و سوم صفحه ۷۳

- ۱.۲۳ درک ریتم: دیکته ریتم (بخش چهارم)
- ۲.۲۳ ضربه با شست، بسط تکنیک‌های هفت و هشت مثبت و تکیه
- ۳.۲۳ تمرین ضربه با شست و فرم‌های بسط یافته هفت و هشت مثبت و تکیه
- ۴.۲۳ اتود نوازی: شماره ۱۵
- ۵.۲۳ تک‌نوازی: قطعه‌های ۵۷ تا ۶۰

۲۴ درس بیست و چهارم صفحه ۸۵

- ۱.۲۴ درک ریتم: ابزارهایی برای تمرین ریتم و تربیت شنوایی
- ۲.۲۴ ضربه مفصلی و ضربه سرانگشتی
- ۳.۲۴ تمرین ضربه مفصلی و ضربه سرانگشتی
- ۴.۲۴ اتود نوازی: شماره ۱۶
- ۵.۲۴ تک‌نوازی: قطعه‌های ۶۱ تا ۶۴

جهت دریافت فایل‌های صوتی کتاب،
رمزینه پاسخ سریع زیر را اسکن نمایید.

۱۷ درس هفدهم صفحه ۱

- ۱.۱۷ درک ریتم: متر شش هشت
- ۲.۱۷ جارو هشت
- ۳.۱۷ تمرین جارو هشت
- ۴.۱۷ اتود نوازی: شماره ۹
- ۵.۱۷ تک‌نوازی: قطعه‌های ۳۳ تا ۳۶

۱۸ درس هجدهم صفحه ۱۳

- ۱.۱۸ درک ریتم: همیولا
- ۲.۱۸ جارو هفت و گلیساندو
- ۳.۱۸ تمرین جارو هفت، جارو هشت و گلیساندو
- ۴.۱۸ اتود نوازی: شماره ۱۰
- ۵.۱۸ تک‌نوازی: قطعه‌های ۳۷ تا ۴۰

۱۹ درس نوزدهم صفحه ۲۵

- ۱.۱۹ درک ریتم: تقسیم دو بر سه
- ۲.۱۹ بشکن با چند انگشت، هفت ناخنی، هشت ناخنی و ریز ناخنی
- ۳.۱۹ تمرین بشکن با چند انگشت، هفت ناخنی، هشت ناخنی و ریز ناخنی
- ۴.۱۹ اتود نوازی: شماره ۱۱
- ۵.۱۹ تک‌نوازی: قطعه‌های ۴۱ تا ۴۴

۲۰ درس بیستم صفحه ۳۷

- ۱.۲۰ درک ریتم: تقسیم‌های نامتعارف
- ۲.۲۰ تم با دست بالا و ریز تم
- ۳.۲۰ تمرین تم با دست بالا و ریز تم
- ۴.۲۰ اتود نوازی: شماره ۱۲
- ۵.۲۰ تک‌نوازی: قطعه‌های ۴۵ تا ۴۸

۲۱ درس بیست و یکم صفحه ۴۹

- ۱.۲۱ درک ریتم: تمرین تقسیم‌ها در کشش سیاه نقطه‌دار
- ۲.۲۱ گرفته یا سوردین
- ۳.۲۱ تمرین گرفته یا سوردین
- ۴.۲۱ اتود نوازی: شماره ۱۳
- ۵.۲۱ تک‌نوازی: قطعه‌های ۴۹ تا ۵۲

۱.۱۷ درک ریتم: متر شش هشت

اهداف: ■ آشنایی با ساختار متر شش هشت ■ بررسی برخی الگوهای ریتمی متداول

تئوری موسیقی ریز در متر شش هشت

ارزش زمانی نت دولا چنگ، نصف ارزش زمانی نت چنگ است. لذا اگر نت‌های چنگ را مبنای شمارش قرار دهیم، به ازاء هر شماره، دو نت دولا چنگ اجرا می‌شود. به عبارت دیگر، به ازاء کشش یک ضرب در متر شش هشت یعنی یک سیاه نقطه‌دار، شش نت دولا چنگ خواهیم داشت.

در هنگام اجرا، برای شمارش ضربه‌ها می‌توان از یکی از روش‌های پیشنهاد شده در بالا، یعنی شمارش دست پایین (روش اول) یا شمارش هر دو دست (روش دوم)، استفاده نمود. نظم در اجرای ضربه‌ها از نکات مهمی است که در تمرین‌ها باید مورد توجه قرار گیرد.

نت نگاری ریز در متر شش هشت

بر اساس آنچه قبلاً در درس ششم کتاب اول-پیرامون شیوه نت‌نگاری ریز با استفاده از خطوط ترمولو بیان گردید، ریز با کشش‌های مختلف در متر شش هشت به صورت‌های زیر نشان داده می‌شوند:

با توجه به کشش مربوط به شکل نت و تعداد خطوط ترمولو، تعداد ضربه‌ها محاسبه و بر اساس نوع ریز، تکنیک مربوط به آن در ناحیه مناسب اجرا می‌گردد. همچنین، اجرای هر چه فشرده‌تر ضربه‌ها (بیش از حداقل ضربه‌های محاسبه شده) در یک کشش مشخص، ریز را یُر تر و گوش‌نواز تر خواهد نمود.

میزان با متر شش هشت، شامل دو ضرب با کشش سیاه نقطه‌دار است و در دسته میزان‌های ترکیبی قرار می‌گیرد.

از آنجا که سیاه نقطه‌دار دارای کششی برابر با یک و نیم (۱.۵) سیاه است و مطابق آنچه پیشتر در درس دهم کتاب دوم درسنامه تنک-بیان گردید، اعداد اعشاری نمی‌توانند در میزان‌ها به کار روند؛ لذا کشش کوچکتر بعدی یعنی نت چنگ به جهت آن که هم در جدول کشش گرد وجود دارد و هم می‌تواند به عنوان بزرگترین واحد کششی مشترک ضربان‌ها در نظر گرفته شود، برای نمایش میزان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با توجه به قرارگیری کشش چنگ به عنوان مبنا و معیار شمارش، به هر نت چنگ تنها یک شماره، به هر نت سیاه دو شماره و به هر نت سیاه نقطه‌دار سه شماره اختصاص خواهد یافت.

۴.۱۷ اتود نوازی: شماره ۹

اهداف: ■ گرم کردن دست‌ها ■ آماده‌سازی ذهن برای شروع تمرین ■ درک جایگاه کاربرد فرم‌های جارو هشت

۲۱-۱۷) تمرین‌های زیر را ابتدا با سرعت پایین اجرا کنید و پس از تسلط کامل بر آن، به تدریج سرعت را تا حد ممکن افزایش دهید. هر تمرین حداقل به مدت دو دقیقه، بدون وقفه و به صورت مداوم تکرار گردد.

124

125

126

127

کتاب سوم از مجموعه درسنامه تنبک از هشت درس پنج‌بخشی تشکیل شده است که به ترتیب عناوین مربوط به درک ریتم، آموزش تکنیک، تمرین تکنیک، اتودنوازی و تکنوازی را در بر می‌گیرد. بر خلاف کتاب دوم، در کتاب پیش رو به آموزش گام به گام تکنیک‌های نوین، با تکیه بر بهره‌گیری صحیح پاسچر و استفاده از تصاویر متنوع پرداخته شده است؛ چرا که ارتقاء سطح تکنیکی، نه یک تجمل مهارتی بلکه ضرورت تکاملی برای هر نوازنده محسوب می‌شود تا با گذر از سطح اجرای صرف ریتم به انتقال هر چه دقیق‌تر محتوا و بیان موسیقی خویش دست یابد. در این بخش، ضمن بررسی و تشریح فرم‌های متداول یک تکنیک، شیوه نت‌نگاری جامع و دقیقی ارائه گردیده است. همچنین، به منظور آموزش اثربخش هنرجویان، فیلم آموزشی ویژه هر تکنیک تهیه و از طریق رمزینه پاسخ سریع در دسترس قرار گرفته است. اگرچه بسیاری از تکنیک‌ها به صورت پیش فرض در نواحی معینی از پوست اجرا می‌گردند، اما در سطوح پیشرفته، امکان انتقال آن‌ها به دیگر بخش‌های پوست وجود دارد. با هدف نت‌نگاری دقیق این حالت‌ها، نه ناحیه صدایی متمایز معرفی و هر یک از آن‌ها توسط یک کد منحصر به فرد فراخوانی شده است. در حالت سوردین، با استفاده همزمان از این شیوه نت‌نگاری و تکنیک گلیساندو، امکان تعیین مسیر حرکت دست و جابجایی در دو یا چند ناحیه صدایی مشخص، ممکن می‌گردد. هنرجویان گرامی با تهیه و به اشتراک‌گذاری محتوای صوتی یا تصویری از تمرین‌های روزانه از طریق درگاه‌های ارتباطی موجود می‌توانند از خدمات آموزشی گروه مدرسین، در پایش کیفیت نوازندگی خود استفاده نمایند.

